

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Informácia o stave prípravy Programu Slovensko 2021 – 2027

Manažérske zhrnutie

1. Cieľom predkladaného dokumentu k Programu Slovensko 2021 – 2027 je poskytnúť súhrnnú informáciu o vyhodnotení kľúčových pripomienok od partnerov – zamestnávateľských zväzov k dokumentu, ktorý bol od 11/4/2022 do 27/4/2022 predmetom medzirezortného pripomienkového konania (ďalej len „MPK“) aj partnerského dialógu.
2. Konsolidovaná verzia Programu Slovensko 2021 – 2027 spolu s konkrétnym vyhodnotením všetkých doručených pripomienok bude partnerom zaslaná, v súlade s rokovacím poriadkom Rady vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027, 21/6/2022. Rada vlády pre politiku súdržnosti 2021-2027 predmetný dokument prerokuje v utorok 28/6/2022 (pozvánka na zasadnutie bola členom tripartity distribuovaná elektronicky dňa 8/6/2022).
3. Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „MIRRI SR“) – riadiaci orgán v spolupráci so sprostredkovateľskými orgánmi zapracovali väčšinu podnetov partnerov – zamestnávateľských zväzov. Vyberáme postoj k prioritným požiadavkám:
 - Pravidlá odplatného využitia podporenej výskumnej infraštruktúry, najmä v súvislosti s pravidlami štátnej pomoci budú precizované v úzkej spolupráci medzi riadiacim orgánom, sprostredkovateľskými orgánmi a zástupcami podnikateľského sektora.
 - Podpora nákupu výskumnej infraštruktúry bude zabezpečená štandardnými nástrojmi riadenia VVal a riadenia časti Programu Slovensko 2021 – 2027 pre VVal, ktoré zahŕňajú participatívny proces a ktorého súčasťou budú aj zástupcovia zamestnávateľských zväzov.
 - Sociálny dialóg – Program Slovensko 2021 – 2027 podporí účasť uvedených subjektov na vykonávaní politík v oblasti zamestnanosti, vzdelávania a sociálneho začlenenia. Podporia sa ich odborné kapacity, a to aj vo forme školení, opatrení na vytváranie sietí a posilnenia sociálneho dialógu, vrátane činností, ktoré spoločne vykonávajú sociálni partneri.
 - Centrá zdieľaných služieb – MIRRI SR súhlasí s predmetným návrhom, pričom forma národných projektov bude doplnená ako jedna z možných v prípade Politického cieľa 5.
4. Návrh Európskej komisie pre REPowerEU ponúka možnosť členskému štátu transferovať 0 až 12,5% alokácie z Programu Slovensko 2021 – 2027 do Plánu obnovy pre konkrétne investície, ktoré zabezpečia zníženie dovozu energonosičov z Ruskej federácie. MIRRI SR – riadiaci orgán túto možnosť nevyklučuje pri prvej revízii Programu Slovensko 2021 – 2027. Realizáciu tohto transferu nepovažujeme za najvhodnejšiu v okamihu formálneho predloženia Programu Slovensko 2021–2027 Európskej komisii. Naším cieľom je čo najskoršie spustenie financovania projektov z Kohéznej politiky. V okamihu, keď bude mať Slovensko pripravenú kritickú masu projektov v Pláne obnovy a odolnosti, ktoré umožnia zníženie energetickej závislosti na ruských palivách, sme pripravení presunúť adekvátny objem finančných prostriedkov z Kohéznej politiky pre tieto účely. V tejto súvislosti uvádzame, že MIRRI SR – riadiaci orgán reagoval na aktuálnu geopolitickú situáciu dňa 17/3/2022, kedy navýšil alokáciu opatrení znižujúcich závislosť na fosílnych palivách dovážaných z Ruskej federácie (primárne išlo o opatrenia v oblasti znižovania energetickej náročnosti, podpory využitia obnoviteľných zdrojov energie, resp. iných klimaticky neutrálnych opatrení).

5. Príprava metodických dokumentov na programové obdobie 2021 – 2027 – jednotným strešným dokumentom definujúcim základné princípy riadenia, implementácie a koordinácie fondov EÚ v podmienkach SR bude Rámec implementácie fondov (RIF). V súčasnosti prebieha vnútorné pripomienkové konanie, v priebehu júna 2022 bude zaslaný na pripomienkovanie Pracovnej skupine pre RIF, ktorej členovia sú aj zástupcovia ZMOS, Únie miest Slovenska, SK8, Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska a Republikovej únie zamestnávateľov. Zároveň sú v príprave aj metodické príručky, ich finalizácia sa predpokladá na jeseň 2022.

A. Informácia o príprave Programu Slovensko 2021 – 2027 a zapojení socio-ekonomických partnerov do tohto procesu

MIRRI SR bolo určené bodom B.1. z uznesenia vlády Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) č. 329 z 27. mája 2020 ako **riadiaci orgán** pre Program Slovensko 2021 – 2027. Vláda SR uložila v bode C.2. z uznesenia vlády SR úlohu podpredsedníčke vlády a ministerke investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie **vypracovať návrhy operačných programov** a predložiť ich na schválenie vláde SR a následne Európskej komisii do 3 mesiacov odo dňa predloženia Partnerskej dohody Európskej komisii.

Proces prípravy Programu Slovensko 2021 – 2027 prebiehal v úzkej súčinnosti a v aktívnej spolupráci so zástupcami socio-ekonomických partnerov (ďalej len „partneri“). Predmetná spolupráca prebiehala na platforme **Pracovnej skupiny Partnerstvo pre politiku súdržnosti 2020+**, ktorej členmi sú aj zástupcovia tripartity. Prvý návrh Programu Slovensko 2021 – 2027 bol so zástupcami partnerov diskutovaný počas 7 zasadnutí tejto pracovnej skupiny, ktoré boli organizované v mesiacoch september a október roku 2021.¹ Výsledkom spoločných negociácií a zapracovaní pripomienok, bol konsolidovaný návrh Programu Slovensko 2021 – 2027 verzia 1.0, ktorý bol 10. decembra 2021 postúpený na **neformálny dialóg Európskej komisii**.

Stanovisko Európskej komisii k návrhu bolo MIRRI SR doručené 4. marca 2022. Pripomienky Európskej komisii boli zohľadnené v texte návrhu Programu Slovensko 2021 – 2027, ktorý bol 11. apríla 2022 predložený do **riadneho MPK**. Za účelom čo najefektívnejšej diskusie k tomuto návrhu, zvolalo MIRRI SR ďalších 7 zasadnutí Pracovnej skupiny pre politiku súdržnosti 2020+,² cieľom ktorých bolo informovať zástupcov partnerov o spôsobe zapracovania pripomienok Európskej komisie ako aj vytvorenie ďalšieho priestoru na jeho pripomienkovanie a zohľadnenie oprávnených požiadaviek. K predmetnému návrhu bolo doručených 992 pripomienok, z toho 744 v rámci procesu MPK a dodatočných 248 v rámci partnerského dialógu, ktorý prebiehal so zástupcami partnerov až do 5. mája 2022. Na základe doručených pripomienok zorganizovalo MIRRI SR niekoľko desiatok **rozporových konaní**, pričom so zástupcami partnerov tripartity, ktorí pripomienky zaslali, prebehli nasledujúce rozporové konania:

Zástupcovia zamestnávateľov (AZZZ, APZD, klub 500, RÚZ) – 12. mája 2022, 19. mája 2022, 3. júna 2022;

¹ Konkrétne išlo o zasadnutie pracovnej skupiny k Politickému cieľu 1 dňa 18/10/2021, Politickému cieľu 2 - 11/10/2021, Politickému cieľu 3 - 23/09/2021, Politickému cieľu 4 - 04/10/2021, Politickému cieľu 5 - 27/09/2021, k Fondu na spravodlivú transformáciu - 27/09/2021 a Technickej pomoci - 20/10/2021.

² Konkrétne išlo o zasadnutie pracovnej skupiny k Politickému cieľu 1 dňa 22/4/2022, Politickému cieľu 2 - 21/4/2022, Politickému cieľu 3 - 25/4/2022, Politickému cieľu 4 - 28/4/2022, Politickému cieľu 5 - 29/4/2022, k Fondu na spravodlivú transformáciu - 22/4/2022 a Technickej pomoci - 2/5/2022.

Združenie miest a obcí Slovenska – 11. mája 2022, 1. júna 2022.

Cieľom predkladaného dokumentu je poskytnúť spôsob vyhodnotenia kľúčových pripomienok zaslaných zo strany partnerov a informovať o návrhoch na úpravy textu Programu Slovensko 2021 – 2027. Konsolidovaná verzia Programu Slovensko 2021 – 2027, spolu s vyhodnotením všetkých doručených pripomienok, bude zástupcom partnerov zaslaná, v súlade s rokovacím poriadkom Rady vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027, 21. júna 2022.

Prílohou tejto informácie je návrh Programu Slovensko 2021-2027, ktorý bol predložený dňa 11. apríla 2022 do medzirezortného pripomienkového konania a do partnerského dialógu.

B. Informácia o stave zapracovania pripomienok partnerov v návrhu Programu Slovensko 2021 – 2027

B.1. POLITICKÝ CIEĽ 1

B.1.1. Úprava požiadavky zástupcov zamestnávateľov (APZD, AZZZ, RÚZ) konzultovať podporu vedy, výskumu a inovácií s priemyslom, resp. umožniť využitie výskumnej infraštruktúry pre potreby priemyslu.

MIRRI SR súhlasí s pripomienkou zamestnávateľských zväzov a navrhuje, aby:

- a) *podpora nákupu výskumnej infraštruktúry bola zabezpečená štandardnými nástrojmi riadenia VVal a riadenia časti Programu Slovensko pre VVal, ktoré zahŕňajú participatívny proces, ktorého súčasťou sú aj zástupcovia priemyslu (napr. úroveň Rady vlády pre vedu, techniku a inovácie, ktorá je kľúčovým orgánom pre oblasť podpory VVal a v rámci ktorej má svoje zastúpenie aj podnikateľský sektor) ako aj v rámci nových štruktúr, ktoré vzniknú v súvislosti s implementáciou Programu Slovensko 2021-2027. Konkrétne ide najmä o účasť zástupcov podnikateľského sektora na procese schvaľovania hodnotiacich a výberových kritérií pre projekty VVal v rámci Monitorovacieho výboru pre Program Slovensko. Riadiaci orgán v tejto súvislosti zabezpečí, aby zástupcovia podnikateľského sektora, v súlade s princípom partnerstva, boli tiež účastní procesov tvorby výziev pre oblasť VVal. Konkrétne pravidlá budú upravené v riadiacej dokumentácii.*
- b) *sa konkrétne pravidlá využitia podporenej výskumnej infraštruktúry, najmä v súvislosti s pravidlami štátnej pomoci, doprecizovali v úzkej spolupráci medzi riadiacim orgánom, sprostredkovateľskými orgánmi a zástupcami podnikateľského sektora. Pre tieto účely Riadiaci orgán v spolupráci so sprostredkovateľskými orgánmi a zástupcami podnikateľského a akademického sektora vytvorí priestor na využitie výskumnej infraštruktúry ako služby a to aj pre potreby podnikateľského sektora v súlade s pravidlami EÚ a SR pre danú oblasť a pravidlami pre štátnu pomoc.*

Predmetné vyhodnotenie pripomienok bola zaslané zástupcom zamestnávateľov zo strany MIRRI SR 6. júna 2022 ako výsledkov uskutočnených rozporových konaní.

B.4 POLITICKÝ CIEĽ 4

B.4.1 Požiadavka zástupcov zamestnávateľov (AZZZ, APZD, RÚZ) na úpravu spôsobu budovania kapacít sociálnych partnerov zo zdrojov ESF+ v rámci Politického cieľa 4 (sociálny dialóg) a zohľadnenie doterajších skúseností s touto podporou formou národného projektu.

V nadväznosti na pripomienky doručené zo strany zástupcov tripartitív MIRRI SR navrhuje, aby v rámci Programu Slovensko 2021 – 2027, bol sociálny dialóg upravený v nasledujúcom znení:

- *budovanie kapacít sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti*

Formou NP a výziev na DOP sa podporí účasť uvedených subjektov na vykonávaní politík v oblasti zamestnanosti, vzdelávania a sociálneho začlenenia a podporia sa ich odborné kapacity, a to aj vo forme školení, opatrení na vytváranie sietí a posilnenia sociálneho dialógu, vrátane činností, ktoré spoločne vykonávajú sociálni partneri. Pri podpore profesionalizácie sociálneho dialógu partnerov z HSR SR formou NP sa bude vychádzať zo skúseností z implementácie NP Podpora kvality sociálneho dialógu, pričom cieľom podpory bude zefektívnenie a skvalitnenie prípravy legislatívy a zameranie sa na obsahovú stránku posudzovania legislatívy v kontexte zvyšovania konkurencieschopnosti SR a zvyšovania miery sociálneho zmiernu.

B.5. POLITICKÝ CIEĽ 5

B.5.1. Návrh ZMOS na doplnenie spôsobu implementácie projektov vzniku centier zdieľaných služieb aj formou národných projektov.

MIRRI SR súhlasí s predmetným návrhom, pričom forma národných projektov bude doplnená ako jedna z možných v prípade Politického cieľa 5.

B.5.2. Návrh ZMOS na podporu obcí do 500 obyv.

MIRRI SR súhlasí s podporou obcí do 500 obyv. v rámci alokácie vyčlenenej na dopytovo-orientované výzvy pre tie opatrenia, ktoré budú z časti implementované aj prostredníctvom nástroja integrovaných územných investícií.

B.5.3. Návrh ZMOS na podporu administratívnych kapacít na subregionálnej úrovni

MIRRI SR súhlasí s návrhom ZMOS na posilnenie administratívnych kapacít aj na subregionálnej úrovni. Na základe tejto pripomienky MIRRI SR doplní ako oprávnenú aktivitu aj podporu administratívnych a analytických kapacít aj na subregionálnej úrovni. Predmetná podpora bude zaradená medzi opatrenia implementované aj prostredníctvom nástroja integrovaných územných investícií.

B.5.4. Návrh ZMOS na navýšenie alokácie vyčlenenej na podporu projektov prostredníctvom mechanizmu integrovaných územných investícií

MIRRI SR vníma potrebu zabezpečenie dostatočnej alokácie vyčlenenej pre potreby regiónov prostredníctvom nástroja integrovaných územných investícií. Vzhľadom na neuzavreté rozporové konania k predmetnej pripomienke s ostatnými rezortami, bude výsledný návrh prezentovaný zástupcom partnerov na rokovaní Rady vlády pre politiku súdržnosti.

C. Informácia o možnostiach revízií a úprav Programu Slovensko 2021 – 2027 po jeho schválení Európskou komisiou

V súlade s článkom 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku, každý členský štát **preskúma program**, pričom zohľadňuje prvky uvádzané v odseku 1 predmetného článku (nové výzvy v odporúčaníach pre krajinu, pokrok vo vykonávaní integrovaného národného energetického a klimatického plánu, pokrok pri implementácii zásad Európskeho piliera sociálnych práv, sociálno-ekonomickú situáciu, výsledky hodnotení, pokrok pri dosahovaní čiastkových cieľov a v prípade Fondu pre spravodlivú transformáciu aj posúdenie Európskej komisie. V tomto prípade ide o tzv. **strednodobé preskúmanie programu**, pričom jeho výsledky predkladá každý členský štát Európskej komisii najneskôr 31. marca 2025 a v prípade, ak je to potrebné, spolu s revíziou programu. MIRRI SR, z pozície riadiaceho orgánu, pristúpi k strednodobému prehodnoteniu Programu Slovensko 2021 – 2027 v súlade pravidlami stanovenými v legislatíve EÚ. Osobitným spôsobom pristúpi k hodnoteniu efektívnosti tých špecifických cieľov, ktoré sú určené pre podporu **konkurencieschopnosti krajiny**, resp. tých, kde v skupine oprávnených žiadateľov vystupuje **podnikateľský sektor**.

V prípade preukázania efektívneho čerpania (najmä z pohľadu schopnosti vyhlasovať výzvy) a implementácie (najmä z pohľadu úrovne kontrahovania a čerpania alokovaných finančných prostriedkov), je riadiaci orgán pripravený **vykonať revíziu Programu Slovensko 2021 – 2027**, a to aj vo vzťahu k **výške alokácie vyčlenené pre jednotlivé špecifické ciele**. Predmetné revízie je možné vykonať aj **mimo strednodobého preskúmania programu**.

Riadiaci orgán je rovnako pripravený vykonať nevyhnutné analýzy aj vo vzťahu k prijatému **Plánu REPowerEU**. V prípade, ak výsledky týchto analýz preukážu potrebu úpravy schváleného Programu Slovensko 2021 – 2027, je riadiaci orgán pripravený vykonať jeho **revíziu**.

D. Indikatívny časový harmonogram schvaľovania Programu Slovensko 2021 – 2027

V súlade s časovým harmonogramom predkladania Programu Slovensko 2021 – 2027 Európskej komisii (v súlade s pravidlami EÚ je posledným termínom na predloženie návrhu programu 8. júl 2022), informujeme o nasledujúcom časovom harmonograme:

- a) 21. jún 2022 – predloženie návrhu Programu Slovensko 2021 – 2027 členom Rady vlády SR pre politiku súdržnosti 2021-2027 vrátane spôsobu vyhodnotenia ich pripomienok,
- b) 22. jún 2022 – predloženie návrhu Programu Slovensko 2021 – 2027 na rokovanie vlády SR,
- c) 28. jún 2022 – rokovanie Rady vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027,
- d) 29. jún 2022 – rokovanie vlády SR.

E. Príprava metodických dokumentov na programové obdobie 2021 – 2027

V programovom období 2014-2020 boli na národnej úrovni vypracované 3 východiskové dokumenty - Systém riadenia EŠIF, Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu a Systém riadenia finančných nástrojov financovaných z Kohézneho fondu, Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Európskeho sociálneho fondu. V programovom období 2021 – 2027 je na národnej úrovni vypracovaný **jeden základný strategický dokument – Rámec implementácie fondov** pokrývajúci všetky 3 systémy. Tento dokument je východiskový pre spracovanie podrobnejších (prierezových) pravidiel v podobe **jednotlivých metodických príručiek** k vybraným témam, ktoré budú priamo vykonateľné RO/SO. Nebudú sa vypracovávať ďalšie metodické dokumenty ako napr. metodické pokyny CKO, metodické výklady CKO, vzory CKO, usmernenia CKO, pod. a nebude potrebné, aby RO/SO niekoľkokrát do roka aktualizoval manuály a ním vydávané príručky. Jednotným metodickým prostredím na národnej úrovni sa zároveň zabezpečí, že požiadavky vychádzajúce z nariadení EK ako aj zo zákona o fondoch budú pri implementácii fondov zohľadnené a nebudú svojvoľne aplikované iné požiadavky nad rámec právnych predpisov EK a SR. Výhodou takto nastaveného systému je, že pre užívateľov

- sa zabezpečí lepšia orientácia,
- eliminuje sa duplikovanie textov a tým ich množstvo,
- lepší sa zrozumiteľnosť a prehľadnosť, vecnosť, jednoznačnosť a vzájomná súladnosť.

Medzi hlavné zjednodušenia oproti programovému obdobiu 2014 – 2021 patrí **zefektívnenie výkonu administratívnej kontroly žiadostí o platbu**, ktorá sa bude vykonávať **na základe analýzy rizík**. Kontrolu zákaziek verejného obstarávania a obstarávania a overovanie hospodárnosti vykonávať **jeden sprostredkovateľský orgán – ÚVO**, tým sa zabezpečí jednotná rozhodovacia prax vo veci posúdenia skutkovo podobných prípadov ako aj kompetentný výkon kontroly. V programovom období 2021-2027 **sa rozširujú možnosti využitia zjednodušeného vykazovania výdavkov** na základe širších možností vo všeobecnom nariadení. V rámci hodnotiaceho a výberového procesu **pokračujeme v zjednodušovaní procesov naštartovaných v programovom období 2014 – 2020**, a to najmä vo vzťahu k väčšej flexibilitě v rámci vyhlasovania výziev a hodnotiaceho a výberového procesu.

F. Príprava informačného systému na programové obdobie 2021 – 2027

MIRRI SR pracuje na príprave informačného systému (IS) pre programové obdobie 2021 – 2027 v súlade s postupmi definovanými vyhláškou č. 85/2020 Z. z. Podľa harmonogramu vývoja (definovaného v rámci Štúdie uskutočniteľnosti) je IS plánovaný na dodanie v priebehu roku 2023 (v rozsahu základných funkcionalít pre implementáciu programového obdobia 2021 – 2027), následne budú priebežne dopĺňané ďalšie funkcionality. Do času funkčnosti daného IS bude pre účely implementácie 2021 – 2027 k dispozícii aktuálny systém ITMS2014+.